TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2005. gada 20. janvārī *

Lieta C-306/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Juzgado de lo Social nº3 de Orense* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 24. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 16. jūlijā, tiesvedībā

Cristalina Salgado Alonso

pret

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS).

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents), P. Kūris [*P. Kūris*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Muhika Arsamendi [*M. Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 15. septembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Salgado Alonso [*Salgado Alonso*] vārdā — A. Vaskess Konde [*A. Vázquez Conde*], *abogado*,

— *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (*INSS*) un *Tesorería General de la Seguridad Social* (*TGSS*) vārdā — A. R. Trijo Garsija [A. R. Trillo García] un A. Lorente Alvaress [A. Llorente Alvarez], pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā — E. Brakehaiss Konesa [*E. Braquehais Conesa*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Mišāra [*H. Michard*], I. Martinesa del Perala [*I. Martínez del Peral*] un D. Martins [*D. Martin*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 28. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, kā interpretēt EKL 12., 39. un 42. pantu, kā arī 45. panta un 48. panta 1. punktu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, kura grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.) un kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Regulu (EK) Nr. 1606/98 (OV L 209, 1. lpp.), (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1408/71").

2 Šis lūgums tika iesniegts prāvas ietvaros starp Salgado Alonso un *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (Valsts sociālā nodrošinājuma iestāde, turpmāk tekstā — "*INSS*"), kā arī *Tesorería General de la Seguridad Social* (Sociālā nodrošinājuma valsts kase, turpmāk tekstā — "*TGSS*") par tiesībām saņemt vecuma pensiju, pamatojoties uz Spānijas tiesību aktiem.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Regulas Nr. 1408/71 1. panta r) apakšpunktā jēdziens "apdrošināšanas laikposmi" ir definēts šādi:

"Iemaksu laikposmi vai darba laikposmi darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā, kas par apdrošināšanas laikposmiem definēti vai atzīti tajos tiesību aktos, saskaņā ar kuriem tie tika pabeigti vai uzskatīti par pabeigtiem, un visi tie laikposmi, kas uzskatāmi par tādiem, ja minētajos tiesību aktos tie uzskatīti par līdzvērtīgiem apdrošināšanas laikposmiem."

4 Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ievērojot šīs regulas īpašos noteikumus, uz personām, kas dzīvo kādā dalībvalstī, uz kuru attiecas šī regula, attiecas tie paši pienākumi un tie paši pabalsti saskaņā ar jebkuras dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecas uz šīs valsts pilsoņiem."

5 Šīs regulas 45. panta 1. punktā ir paredzēts apdrošināšanas periodu summēšanas princips tiesību uz pabalstiem iegūšanai, saglabāšanai vai atgūšanai, kas formulēts šādi:

"Ja kādas dalībvalsts tiesību akti saskaņā ar sistēmu, kas nav īpaša sistēma 2. vai 3. punkta nozīmē, nosaka, ka tiesību uz pabalstiem iegūšana, saglabāšana vai atgūšana ir atkarīga no apdrošināšanas vai dzīvesvietas laikposmu pabeigšanas, tad vajadzības gadījumā šīs dalībvalsts kompetentā institūcija ņem vērā tādus apdrošināšanas vai dzīvesvietas laikposmus, kas ir pabeigti saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, neatkarīgi no tā, vai tas veikts saskaņā ar vispārēju sistēmu vai īpašu sistēmu un darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā. Šiem mērķiem tā ņem vērā šos laikposmus tā, it kā tie būtu pabeigti saskaņā ar tās tiesību aktiem."

6 Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punktā ir noteikts:

"Ja kādi dalībvalsts tiesību aktos prasīti nosacījumi par tiesībām uz pabalstiem tiek izpildīti, vienīgi piemērojot 45. pantu un/vai 40. panta 3. punktu, tad piemēro šādus noteikumus:

a) kompetentā institūcija aprēķina teorētisko pabalsta summu, ko attiecīgā persona varētu pieprasīt, ja visi apdrošināšanas un/vai dzīvesvietas laikposmi, kas pabeigti saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem, kuri attiekušies uz šo darbinieku vai pašnodarbināto personu, būtu pabeigti attiecīgajā valstī saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro pabalsta piešķiršanas dienā. Ja saskaņā ar šiem tiesību aktiem pabalsta summa nav atkarīga no pabeigto laikposmu ilguma, tad šo summu pieņem par teorētisko summu, kas minēta šajā daļā;

b) šī kompetentā institūcija tad nosaka faktisko pabalsta summu, balstoties uz iepriekšējā daļā minēto teorētisko summu, proporcionāli attiecībai starp to apdrošināšanas vai dzīvesvietas laikposmu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pabeigts saskaņā ar tiesību aktiem, ko piemēro šī institūcija,

un kopējo apdrošināšanas un dzīvesvietas laikposmu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pabeigts saskaņā ar visu attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem."

7 Minētās regulas 48. panta 1. punktā attiecībā uz tiesībām uz pensijas izmaksu ir paredzēts izņēmums apdrošināšanas periodiem, kas ir mazāki par gadu, kurš formulēts šādi:

"Neatkarīgi no 46. panta 2. punkta dalībvalsts institūcijai nav pienākuma piešķirt pabalstus attiecībā uz laikposmiem, kas pabeigti saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, kas ir ņemti vērā, iestājoties riskam, ja:

— minēto laikposmu ilgums nesasniedz vienu gadu

un

— ņemot vērā vienīgi šos laikposmus, netiek iegūtas nekādas tiesības uz pabalstiem saistībā ar šiem tiesību aktiem."

Valsts tiesību akti

8 Vispārējā sociālā nodrošinājuma likuma 161. panta 1. daļas b) apakšpunkts 1994. gada 20. jūnija Karaliskā likumdošanas dekrēta [Nr.] 1/94 kodificētā redakcijā

(*BOE* Nr. 154, 1994. gada 29. jūnijs), kurā izdarīti grozījumi ar 1998. gada 30. decembra likumu [Nr.] 50/98 par fiskāliem, administratīviem un sociāliem pasākumiem (*BOE*, 1998. gada 31. decembris, turpmāk tekstā — "Sociālā nodrošinājuma likums"), paredz, ka uz iemaksām balstītas vecuma pensijas piešķiršanas nosacījums ir minimāla piecpadsmit gadu perioda, kura laikā ir izdarītas iemaksas, notecēšana, no kura vismaz diviem gadiem ir jābūt tieši pirms fakta iestāšanās, kas dod tiesības uz pabalstu.

9 Sociālā nodrošinājuma likuma 218. pants paredz — ja apdrošinātā persona saņem bezdarbnieka pabalstu, *Instituto Nacional de Empleo* (apdrošināšanas bezdarba gadījumiem pārvaldes iestāde, turpmāk tekstā — "*INEM*") atbilstoši piešķirtā pabalsta raksturam pārskaita sociālajam nodrošinājumam iemaksas, kas izdarītas uz dažādiem pamatiem. Tādējādi saskaņā ar šīs normas 2. daļas noteikumiem:

"Ja bezdarbnieka pabalsts tiek piešķirts darba ņēmējam, kas ir vecāks par piecdesmit diviem gadiem, pārvaldes iestādei ir arī jāizdara iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanai."

10 Saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma likuma 215. panta 1. daļas 3. punktu šis bezdarbnieka pabalsts tiek piešķirts darba ņēmējam, kas nav nodarbināts un kas sešus gadus ir veicis apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam, kā arī atbilst visiem nosacījumiem, izņemot vecuma, lai saņemtu uz iemaksām balstītu vecuma pensiju Spānijas sociālā nodrošinājuma sistēmā.

11 Visbeidzot, Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotais papildu noteikums, kas stājās spēkā 1999. gada 1. janvārī pēc likuma [Nr.] 50/98 izsludināšanas, ir formulēts šādi:

"Saskaņā ar šī likuma 218. panta 2. daļu iemaksas, ko vecuma pensijas apdrošināšanai veic pārvaldes iestāde, ir jāņem vērā, aprēķinot vecuma pensijas pamata summu un tai piemērojamos procentus. Šo iemaksu derīgums un tiesiskās sekas nekādā gadījumā nevar ietekmēt šī likuma 161. panta 1. daļas b) apakšpunktā paredzēto iemaksu minimālo periodu, kas apdrošinātajai personai ir jāapliecina saskaņā ar 215. panta 1. daļas 3. punktu, kad tā lūdz piešķirt [bezdarbnieka] pabalstu, kas paredzēts [bezdarbniekiem] no 52 gadu vecuma."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

12 Salgado Alonso, kas ir dzimusi 1936. gada 30. maijā, 1992. gada 7. augustā iesniedza lūgumu *INEM* nolūkā saņemt speciālo bezdarbnieka pabalstu, kas paredzēts bezdarbniekiem no 52 gadu vecuma. Tai laikā viņa varēja apliecināt šādus faktiskos apdrošināšanas periodus: 74 mēnešus — vairāk nekā sešus gadus — no 1964. gada 29. jūnija līdz 1970. gada 30. jūlijam uz Vācijas tiesību aktu pamata, 26 mēnešus no 1971. gada 1. decembra līdz 1975. gada 31. martam uz Šveices tiesību aktu pamata un 182 dienas no 1992. gada 8. janvāra līdz 7. jūlijam uz Spānijas tiesību aktu pamata.

13 Sākumā *INEM* viņai atteica speciālā bezdarbnieku pabalsta piešķiršanu, pamatojoties uz to, ka viņai nebija nepieciešamais vismaz piecpadsmit gadu apdrošināšanas stāžs Spānijā.

14 Salgado Alonso apstrīdēja šo lēmumu *Juzgado de lo Social nº 2 de Orense* (Spānija), kura ar 1993. gada 22. jūnija spriedumu atzina viņas tiesības uz šo pabalstu. *INSS* un *TGSS*, kā arī Spānijas valdība šo spriedumu pēc būtības skaidroja ar to, ka saskaņā ar tā laika Spānijas judikatūru arī mazāki stāža periodi, kas pavadīti ārzemēs, tika atzīti par ekvivalentiem piecpadsmit gadu stāžam, kas paredzēts Sociālā nodrošinājuma

likuma 161. panta 1. daļas b) apakšpunktā. Šajā valsts judikatūrā tomēr laika gaitā tika izdarītas izmaiņas, lai ņemtu vērā Tiesas 1997. gada 20. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-88/95, C-102/95, un C-103/95 *Martínez Losada* u.c., *Recueil*, I-869. lpp., un 1999. gada 25. februāra spriedumu lietā C-320/95 *Ferreiro Alvite*, *Recueil*, I-951. lpp.

15 Tādējādi no 1992. gada 7. augusta līdz 2001. gada 30. maijam, tas ir, 3219 dienas, Salgado Alonso saņēma bezdarbnieka pabalstu, kas bija paredzēts bezdarbniekiem no 52 gadu vecuma, kā laikā vecuma pensijas apdrošināšanas iemaksas viņas vārdā pārskaitīja *INEM*.

16 2001. gada maijā, sasniedzot 65 gadu vecumu, Salgado Alonso lūdza uzsākt savas pensijas izmaksu, pamatojoties uz Vācijas, Šveices un Spānijas sociālās nodrošināšanas sistēmām. Lai gan Vācijā un Šveicē viņai tika piešķirta pensija, *INSS* ar 2002. gada 21. marta lēmumu viņas lūgumu noraidīja, pamatojoties uz to, ka viņai Spānijā nebija minimālā iemaksu stāža, kas dod tiesības uz pensiju, un ka Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkts par apdrošināšanas periodu summēšanu nebija piemērojams saskaņā ar šīs regulas 48. panta 1. punkta noteikumiem, jo apdrošināšanas stāžs Spānijā bija mazāks par vienu gadu. *INSS* savu atteikumu pamatoja arī ar Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astoto papildu noteikumu.

17 2002. gada 13. februārī Salgado Alonso iesniedza *Juzgado de lo Social n° 3 de Orense* prasību pret *INSS* un *TGSS*, lūdzot to atzīt, ka viņai, pamatojoties uz Spānijas tiesību aktiem, bija tiesības saņemt vecuma pensiju, sākot ar 2001. gada 31. maiju.

18 Savas prasības pamatojumam viņa pēc būtības norādīja, ka bija jāņem vērā ne tikai sākotnējais 182 dienu periods, kura laikā viņa bija izdarījusi iemaksas Spānijā, bet arī

viss periods, kura laikā *INEM* viņas vārdā bija pārskaitījusi iemaksas oficiālajā vecuma pensijas apdrošināšanas sistēmā, kamēr viņa saņēma speciālo bezdarbnieka pabalstu; tādējādi no šī brīža viņa Spānijā kopumā bija veikusi iemaksas par 3401 dienu, proti, par vairāk nekā deviņiem gadiem un trīs mēnešiem.

19 Saskaņā ar iesniedzējtiesu, pirmkārt, rodas jautājums, vai Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotais papildu noteikums var pamatoti izslēgt to, ka tiek ņemtas vērā minētās 3219 dienas, par kurām izdarītas iemaksas, nosakot, vai konkrētais apdrošināšanas stāžs pārsniedz vienu gadu, jo tādējādi apstiprinošas atbildes gadījumā saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 48. panta 1. punktu *INSS* nebija pienākuma piešķirt pensiju attiecībā tikai uz šo periodu.

20 Otrkārt, rodas jautājums, vai minētais papildu noteikums, izslēdzot to, ka, aprēķinot minētā likuma 161. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto stāžu, tiek ņemtas vērā noteiktas iemaksas — tādas kā tās, kas izdarītas tikai vecuma pensijas apdrošināšanas ietvaros, — rada migrējošu darba ņēmēju diskrimināciju, ņemot vērā, ka to stāžam jābūt pabeigtam laikā, kad bezdarbnieks, kas ir vecāks par 52 gadiem, iesniedz lūgumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu.

21 Iesniedzējtiesa šajā sakarā atsaucas uz tādu darba ņēmēju situāciju, kuri ir saņēmuši minētos bezdarbnieku pabalstus, pamatojoties uz stāžu, kas aprēķināts, ņemot vērā apdrošināšanas periodus, kas pavadīti citā vai vairākās citās dalībvalstīs saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Martínez Losada* u.c. un lietā *Ferreiro Alvite*).

22 Tomēr tie paši darba ņēmēji nevar pretendēt uz to, ka tiek ņemtas vērā *INEM* pārskaitītās sociālās iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanas ietvaros par periodu, kurā viņi saņem bezdarbnieka pabalstu un kas ir nepieciešams, lai izpildītu Sociālā nodrošinājuma likuma 161. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto nosacījumu par minimālo apdrošināšanas stāžu.

23 Pie šādiem apstākļiem *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1. Vai EKL 12., 39.–42. pants, kā arī [..] Regulas Nr. 1408/71 [..] 45. pants liedz piemērot valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru iemaksas, ko apdrošināšanas bezdarba gadījumiem pārvaldes iestāde ir pārskaitījusi vecuma pensijas apdrošināšanai darba ņēmēja vārdā par periodu, kurā tas saņēma noteiktu bezdarbnieka pabalstu, nevar ņemt vērā dažādu valsts tiesību aktos noteiktu stāža periodu aprēķināšanai un vecuma pensijas izmaksas uzsākšanai, ja sakarā ar ieilgušu bezdarbu, kas tiek kompensēts ar šo pabalstu, šim darba ņēmējam nav iespējams apliecināt citas iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanas sistēmā, kā šīs, kuras likums atzīst par nederīgām, jo šāds valsts regulējums skar tikai darba ņēmējus, kas izmantojuši pārvietošanās brīvību un nevar saņemt valsts vecuma pensiju, lai gan saskaņā ar iepriekš minētās regulas 45. pantu ir jāuzskata, ka šādi stāža periodi ir pabeigti?

2. Vai EKL 12., 39.–42. pants, kā arī [..] Regulas Nr. 1408/71 [..] 48. panta 1. punkts liedz piemērot valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām iemaksas, ko apdrošināšanas bezdarba gadījumiem pārvaldes iestāde ir pārskaitījusi vecuma pensijas apdrošināšanai darba ņēmēja vārdā par periodu, kurā tas saņēma noteiktu bezdarbnieka pabalstu, nevar ņemt vērā, lai varētu uzskatīt, ka

"kopējais apdrošināšanas un uzturēšanās ilgums saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem sasniedz vienu gadu", ja sakarā ar ieilgušu bezdarbu, kas tiek kompensēts ar šo pabalstu, šim darba ņēmējam nav iespējams apliecināt citas iemaksas, kas pārskaitītas un samaksātas vecuma pensijas apdrošināšanas sistēmā bezdarba laikā, jo šāds valsts regulējums skar tikai darba ņēmējus, kas izmantojuši pārvietošanās brīvību un nevar saņemt valsts vecuma pensiju, lai gan saskaņā ar iepriekš minētās regulas 48. panta 1. punktu valsts pārvaldes iestādi nevar atbrīvot no pienākuma piešķirt valsts pabalstus?"

24 Ar 2003. gada 29. septembra vēstuli *INSS* informēja Tiesu, ka 2003. gada 10. septembrī attiecībā uz Salgado Alonso ir pieņemts jauns, viņai nelabvēlīgs lēmums. Šis lēmums aizstāj 2002. gada 21. marta lēmumu, un tajā vecuma pensijas atteikums ir pamatots ar to, ka viņai nav pabeigts ne minimālais piecpadsmit gadu stāžs apdrošināšanas iemaksu izdarīšanai, ne arī tā ietvaros pabeigts divu gadu periods pirms lūguma iesniegšanas, kas ir periodi, kuri Sociālā nodrošinājuma likuma [..] 161. panta 1. daļas b) apakšpunktā izvirzīti kā priekšnosacījums tiesībām uz vecuma pensiju.

Attiecībā uz situāciju pēc 1999. gada 1. janvāra no [Sociālā nodrošinājuma likuma] divdesmit astotā papildu noteikuma izriet, ka iemaksas, ko pārvaldes iestāde pārskaita kā vecuma pensijas apdrošināšanu periodā, kamēr apdrošinātā persona saņem bezdarbnieka pabalstu, kas paredzēts bezdarbniekiem no 52 gadu vecuma, ir jāņem vērā, lai noteiktu pamata summu un tai piemērojamos procentus. Šīs iemaksas nekādā gadījumā nav derīgas, lai veidotu iemaksu minimālo periodu, un tām nav šādas juridiskas sekas.

25 No jaunā *INSS* lēmuma izriet, ka Salgado Alonso lūguma piešķirt pensiju atteikums vairs nav pamatots ar Regulas Nr. 1408/71 48. pantu.

Par pirmo jautājumu

26 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai EKL 12., 39. un 42. pants, kā arī Regulas Nr. 1408/71 45. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz piemērot tādu valsts normu kā Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotais papildu noteikums, kas neļauj dalībvalsts kompetentajām iestādēm valsts vecuma pensijas tiesību noteikšanai ņemt vērā noteiktus apdrošināšanas periodus, kurus darba ņēmējs bezdarbnieks ir pavadījis šīs dalībvalsts teritorijā un kuru laikā apdrošināšanas bezdarba gadījumiem pārvaldes iestāde ir pārskaitījusi iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanai, precizējot, ka šādi periodi tiek ņemti vērā, vienīgi lai aprēķinātu minētās pensijas apmēru.

27 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstis saglabā kompetenci paredzēt noteikumus, kas nepieciešami sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķiršanai, pat ja to piešķiršana tiek padarīta vēl stingrāka, ja vien tie nesatur tiešu vai netiešu Kopienas darba ņēmēju diskrimināciju (šajā sakarā skat. 1994. gada 20. septembra spriedumu lietā C-12/93 *Drake*, *Recueil*, I-4337. lpp., 27. punkts, un iepriekš minētos spriedumus lietā *Martínez Losada* u.c., 43. punkts, un lietā *Ferreiro Alvite*, 23. punkts).

28 Dalībvalstij tādējādi ir tiesības paredzēt tāda veida stāžu, kā noteikts Sociālā nodrošinājuma likuma 161. panta 1. daļas b) apakšpunktā, nosakot tiesības uz vecuma pensiju.

29 Šajā sakarā EKL 42. panta a) apakšpunktā ir paredzēta visu apdrošināšanas, uzturēšanās vai nodarbinātības periodu summēšana, kas vecuma pensijas apdrošināšanas jomā ir it īpaši īstenota ar Regulas Nr. 1408/71 45. pantu. Šis ir viens no Kopienas dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanas pamatprincipiem — garantēt, ka Līgumā paredzētās pārvietošanās brīvības rezultātā darba ņēmējam netiek liegti sociālā nodrošinājuma pabalsti, uz kuriem tas varētu pretendēt, ja savu karjeru būtu veidojis vienā dalībvalstī. Šādas sekas faktiski varētu atturēt Kopienas darba ņēmēju no pārvietošanās brīvības tiesību izmantošanas un tādējādi ierobežot šo brīvību (skat. jo īpaši 1995. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-481/93, *Moscato*, *Recueil*, I-3525. lpp., 28. punkts).

30 Tomēr Regulā Nr. 1408/71 nav paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem nosaka nodarbinātības vai apdrošināšanas periodus. Šādi nosacījumi, kā tas izriet no minētās regulas 1. panta r) apakšpunkta, tiek noteikti vienīgi dalībvalsts tiesību aktos, kuru ietvaros minētie periodi ir pabeigti.

31 Tādējādi dalībvalstij ir tiesības ne tikai noteikt stāžu valsts tiesību aktos paredzētas pensijas izmaksāšanai, bet arī noteikt apdrošināšanas periodu raksturu, ko varētu ņemt vērā šādā sakarā, lai saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 45. pantu ar tādiem pašiem noteikumiem ņemtu vērā arī periodus, kas pabeigti, pamatojoties uz citu dalībvalstu tiesību aktiem, tā, it kā tie būtu pabeigti, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem.

32 Pamata prāvā strīds starp Salgado Alonso un *INSS*, kā arī *TGSS* nebija par periodiem, kas pabeigti, pamatojoties uz citas dalībvalsts — nevis tās, kurā tiek

pieprasīta pensija, — tiesību aktiem, bet par noteiktiem periodiem, kas pabeigti šajā dalībvalstī, proti — Spānijas Karalistē, laikā, kad ieinteresētā persona saņēma speciālu bezdarbnieka pabalstu, kas paredzēts bezdarbniekiem no 52 gadu vecuma. Šāds strīds neattiecas uz Regulas Nr. 1048/71 45. pantu.

33 Prasītāja pamata prāvā tomēr apgalvo, ka Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotais papildu noteikums, izslēdzot to, ka pensijas izmaksāšanai tiek ņemti vērā periodi, kuros apdrošinātā persona ir saņēmusi speciālo bezdarbnieka pabalstu, kad iemaksas apdrošinātās personas vārdā vecuma pensijas apdrošināšanai pārskaitīja *INEM*, ietekmē tikai to darba ņēmēju situāciju, kas ir izmantojuši savas brīvas pārvietošanās tiesības. Šī iemesla dēļ minētais noteikums esot pretrunā EKL 39. pantam.

34 Šajā sakarā jākonstatē — kā to ir norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 39. un 40. punktā —, ka tāda valsts norma kā Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotajā papildu noteikumā paredzētā ir piemērojama vienādi gan darba ņēmējiem, kas pavadījuši visu savu profesionālo karjeru valsts teritorijā, gan arī tiem, kas ir strādājuši citās dalībvalstīs.

35 Tiesā netika konstatēts, ka darba ņēmēji, kas ir izmantojuši savas brīvas pārvietošanās tiesības, no brīža, kad tie ir atgriezušies Spānijā, tiktu biežāk pakļauti ilglaicīga bezdarba riskam nekā darba ņēmēji, kas savu profesionālo darbību īstenojuši vienīgi šajā dalībvalstī, no kā izrietētu, ka viņu situāciju biežāk ietekmē minētajā papildu noteikumā ietvertais ierobežojums.

36 Šādos apstākļos Tiesā notikušās debates neļāva konstatēt valsts regulējuma, kas ietverts Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotajā papildu noteikumā, netieši diskriminējošu raksturu EKL 39. panta nozīmē.

37 Visbeidzot, sakarā ar to, ka EKL 39. pants ir speciāls noteikums, kas piemērojams tādai situācijai, kāda ir pamata strīdā, Tiesai nav jāinterpretē EKL 12. pantā ietvertais vispārīgais noteikums.

38 Ņemot vērā iepriekš minēto, atbilde uz pirmo jautājumu ir tāda: EKL 39. un 42. pants, kā arī Regulas Nr. 1408/71 45. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nav pretrunā tādai valsts tiesību normai, kāda ietverta Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotajā papildu noteikumā, kas neatļauj dalībvalsts kompetentajām iestādēm nolūkā piešķirt tiesības uz valsts sistēmas vecuma pensiju ņemt vērā noteiktus apdrošināšanas periodus, ko darba ņēmējs bezdarbnieka statusā ir pavadījis šajā dalībvalstī un kuru laikā apdrošināšanas bezdarba gadījumam pārvaldes iestāde ir pārskaitījusi iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanai, precizējot, ka šādi periodi tiek ņemti vērā vienīgi minētās pensijas apmēra aprēķināšanai.

Par otro jautājumu

39 Savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā uzdod, lai Regulas Nr. 1408/71 piemērošanas nolūkā noskaidrotu, vai gadījumā, ja kopējais apdrošināšanas stāžs,

kas pabeigts, pamatojoties uz tiesību aktiem, ko piemēro dalībvalsts iestāde, sastāda vienu gadu, šai iestādei ir jāņem vērā ne tikai apdrošināšanas periodi, kas nepieciešami tiesību uz pensiju noteikšanai, bet arī tie, kas pastāv tikai pabalstu apmēra aprēķināšanas vajadzībām.

40 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru 234. pantā paredzētā procedūra ir instruments sadarbībai starp Tiesu un valstu tiesām, pateicoties kuram Tiesa tām sniedz Kopienu tiesību interpretāciju, kas nepieciešama, lai rastu risinājumu prāvās, kurās tām ir jāpieņem lēmums (skat. jo īpaši 1990. gada 8. novembra spriedumu lietā C-231/89 *Gmurzynska-Bscher*, *Recueil*, I-4003. lpp., 18. punkts; 1998. gada 12. marta spriedumu lietā C-314/96 *Djabali*, *Recueil*, I-1149. lpp., 17. punkts, un 2003. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-318/00 *Bacardi-Martini* un *Cellier des Dauphins*, *Recueil*, I-905. lpp., 41. punkts).

41 Gan no EKL 234. panta teksta, gan būtības izriet, ka prejudiciālā procedūra paredz, ka valsts tiesās ir jābūt ierosinātai tiesvedībai, kuras ietvaros tām ir jāpieņem savs lēmums, ņemot vērā spriedumu, ko Tiesa pasludina, saņemot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu (šajā sakarā skat. 1995. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no C-422/93 līdz C-424/93 *Zabala Erasun* u.c., *Recueil*, I-1567. lpp., 28. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Djabali*, 18. punkts).

42 Prejudiciālā nolēmuma attaisnojums ir nevis konsultatīvu viedokļu formulēšana par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet vajadzība pēc strīda efektīva risinājuma (iepriekšminētie spriedumi *Djabali*, 19. punkts; *Bacardi-Martini* un *Cellier des Dauphins*, 42. punkts, un 2004. gada 25. marta spriedums apvienotajās lietās no C-480/00 līdz C-482/00, C-484/00, no C-489/00 līdz C-491/00 un no C-497/00 līdz C-499/00 *Azienda Agricola Ettore Ribaldi* u.c., *Recueil*, I-2943. lpp, 72. punkts).

43 Tomēr pamata prāvā pēc tam, kad *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* bija Tiesai nosūtījusi savu lēmumu par prejudiciālo jautājumu, ir noskaidrots, ka *INSS* pieņēma jaunu lēmumu, ar ko tika noraidīts Salgado Alonso lūgums piešķirt pensiju, kas vairs nebija pamatots ar Regulas Nr. 14078/71 48. pantu.

44 Tādējādi jākonstatē, ka Tiesas atbilde uz otro *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* uzdoto jautājumu kopš šī brīža tai vairs nebūs noderīga.

45 Līdz ar to uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

EKL 39. un EKL 42. pants, kā arī 45. pants Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, kura grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 un kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Regulu (EK) Nr. 1606/98, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nav pretrunā tādai valsts tiesību normai, kāda ietverta Sociālā nodrošinājuma likuma divdesmit astotajā papildu noteikumā, kas neatļauj dalībvalsts kompetentajām iestādēm nolūkā piešķirt tiesības uz valsts sistēmas vecuma pensiju ņemt vērā noteiktus apdrošināšanas periodus, ko darba ņēmējs bezdarbnieka statusā ir pavadījis šajā dalībvalstī, kuru laikā apdrošināšanas bezdarba gadījumam pārvaldes iestāde ir pārskaitījusi iemaksas vecuma pensijas apdrošināšanai, precizējot, ka šādi periodi tiek ņemti vērā vienīgi minētās pensijas apmēra aprēķināšanai.

[Paraksti]